

Llyr Gruffydd AC
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1NA

5 Tachwedd 2019

Annwyl Llyr

Hoffwn dynnu sylw'r Pwyllgor at newid yng nghyllideb y Comisiwn yn sgil mynegai'r Arolwg Blynyddol o Oriau ac Enillion (ASHE) a gyhoeddwyd yn ddiweddar. Defnyddir y mynegai hwn i gyfrifo codiadau yng nghyflogau Aelodau. Mae **Atodiad 1** yn darparu rhagor o wybodaeth am y newid hwn yn llinell gyllideb Penderfyniad y Bwrdd Taliadau.

Diolch hefyd am adroddiad eich Pwyllgor, **Craffu ar Gyllideb Ddrafft Comisiwn y Cynulliad 2020-2021**, a gyhoeddwyd ar 17 Hydref 2019. Mae ymateb y Comisiwn i argymhellion y Pwyllgor Cyllid i'w weld yn **Atodiad 2**.

Rydym yn nodi sylwadau'r Pwyllgor ac yn eu croesawu. Fodd bynnag, rwy'n pryderu bod y Pwyllgor yn teimlo y gallai'r wybodaeth ynghylch niferoedd staff fod yn fwy tryloyw. Roeddwn i'n meddwl, felly, y gallai fod yn ddefnyddiol pe baem yn rhoi crynodeb i'r Pwyllgor o sut mae sefyllfa'r Comisiwn wedi datblygu dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Mae hwn wedi'i nodi yn **Atodiad 3**.

Rwyf hefyd wedi cynnwys, yn ôl y gofyn, nodyn ar waith cynllunio'r Comisiwn ar gyfer Brexit. Mae'r nodyn hwn i'w weld yn **Atodiad 4**.

Hoffwn ddiolch i'r Pwyllgor am ei waith craffu ac rwy'n edrych ymlaen at y ddadl ar y cynnig ynghylch cyllideb y Comisiwn yr wythnos nesaf.

Mae'r Comisiwn bob amser yn ceisio gweithredu mewn ffordd ddidwyll, tryloyw a chllir, felly mae croeso ichi gysylltu â mi os hoffai eich Pwyllgor gael rhagor o wybodaeth.

Yn gywir

Suzy Davies

Suzy Davies AC

cc Manon Antoniazzi, Nia Morgan

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg / We welcome correspondence in Welsh or English

Atodiad 1

Newid i Gyllideb Penderfyniad y Bwrdd Taliadau

Roedd cyllideb ddrafft Comisiwn y Cynulliad ar gyfer 2020-21 yn cynnwys swm o £15.813 miliwn i ariannu gofynion Penderfyniad y Bwrdd Taliadau.

Mae cyflogau Aelodau'r Cynulliad yn cael eu haddasu bob blwyddyn, fel y nodir yn y Penderfyniad. Mae cyflogau Aelodau yn gysylltiedig yn uniongyrchol â newidiadau ym mynegai'r Arolwg Blynyddol o Oriau ac Enillion (ASHE). Ym Mhenderfyniad 2019-20, roedd cyflogau staff cymorth Aelodau'r Cynulliad hefyd yn gysylltiedig â mynegai ASHE.

Nododd cyllideb ddrafft y Comisiwn (tudalen 27) fod y ffigurau drafft yn cynnwys amcangyfrif o'r newid yn y mynegai, sef 2.0%. Ar 29 Hydref 2019, cyhoeddwyd y mynegai ASHE diweddaraf a'r cynnydd yn y mynegai yw 4.4%. Mae'r swm ychwanegol hwn (tua £360,000) yn un sylweddol ac felly mae wedi cael ei ymgorffori yn nogfen y gyllideb derfynol a osodir ar 6 Tachwedd 2019. Mewn blynyddoedd blaenorol nid yw'r amcangyfrif wedi amrywio rhyw lawer o'r mynegai a gyhoeddwyd, ac ni fu angen newid y gyllideb ddrafft.

Mae Tabl 9 (tudalen 35) wedi cael ei ddiwygio yn nogfen y gyllideb derfynol. Mae'r tabl newydd yn dangos y symiau canlynol ar gyfer 2020-21 a blynyddoedd i ddod:

Tabl 1: Dadansoddiad 'Cyflogau'r Aelodau a'r costau cysylltiedig'*

	2019-20 £'000	2020-21 £'000	2020-21 £'000	2021-22 £'000	2022-23 £'000
		Cyn IFRS 16	IFRS 16		
Cyflogau a chostau parhaus Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad	£8,568	£8,797	£8,797	£9,184	£9,588
Lwfans a Chostau Swyddfa	£1,809	£1,831	£1,831	£1,864	£1,899
Swyddi Gwag / Trosiant Staff	(£500)	(£1,000)	(£1,000)	(£1,000)	(£500)
Cyfanswm	£16,197	£16,172	£16,172	£16,881	£18,120

Mae'r cyfansymiau newydd hyn hefyd yn rhan o dablau crynhoi'r gyllideb (tablau 1, 2 a 3) ar dudalennau 30, 31 a 32. Mae'r tablau hyn hefyd wedi cael eu diweddarau. I grynhoi, mae cyfanswm gofyniad y gyllideb ar gyfer 2020-21 wedi cynyddu o £61.052 miliwn i £61.411 miliwn, ac erbyn hyn y gofyniad arian parod net ar gyfer 2020-21 yw £56.075 miliwn.

Atodiad 2

Argymhellion y Pwyllgor Cyllid

Argymhelliad 1.

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y dylid darparu rhagor o fanylion am y prosiect meddalwedd deddfwriaeth ym mis Mehefin 2020 pan fydd mwy o fanylion, gan gynnwys costau, am y prosiect yn hysbys a bod y contract wedi'i ddyfarnu.

Derbyniwyd. Unwaith y bydd mwy o fanylion yn hysbys am y prosiect meddalwedd deddfwriaeth, bydd y Comisiwn yn ysgrifennu at y Pwyllgor Cyllid gyda rhagor o wybodaeth.

Argymhelliad 2.

Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Comisiwn y Cynulliad yn darparu manylion i'r Pwyllgor, tua mis Mehefin 2020, am y gwaith cynllunio prosiect tymor hir sy'n cael ei wneud.

Derbyniwyd. Bydd Comisiwn y Cynulliad yn darparu mwy o fanylion i'r Pwyllgor am ei waith cynllunio prosiect tymor hir, ochr yn ochr â'i gynigion cyllidebol ar gyfer 2021-22, erbyn 1 Hydref 2020.

Argymhelliad 3.

Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod adroddiad ariannol blynyddol ar fuddion tymor hir, gan gynnwys arbedion parhaus, y Cynllun Ymadael Gwirfoddol yn cael ei ddarparu i'r Pwyllgor gan nodi sut mae'r cynllun wedi cyflawni'r nodau a nodwyd, yn benodol "Cyflawni arbedion hirdymor pan fo modd a/neu osgoi costau ychwanegol wrth fynd i'r afael â diffyg sgiliau".

Bydd adroddiad ar fuddion y Cynllun Ymadael Gwirfoddol a sut y mae wedi cyflawni ei nodau datganedig yn cael ei ddarparu i'r Pwyllgor erbyn mis Medi 2020.

Argymhelliad 4.

Gan fod Comisiwn y Cynulliad o'r farn y dylai cefnogaeth staffio'r Comisiynydd Safonau fod y tu allan i gap sefydliad Comisiwn y Cynulliad, mae'r Pwyllgor yn argymhell bod angen gwneud gwaith i sicrhau bod y Gyllideb ddrafft hon a Chyllidebau drafft y dyfodol yn nodi adnoddau ar gyfer y Comisiynydd Safonau.

Derbyniwyd. Bydd Comisiwn y Cynulliad yn diwygio ei Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2020-21 i nodi adnoddau ar gyfer y Comisiynydd Safonau. Bydd y wybodaeth hon

yn cael ei chynnwys yn y naratif ar dudalen naw ac yn nhabl pedwar yn y Cyllideb Derfynol i'w gosod ar 6 Tachwedd 2019, ac o fewn cyllidebau yn y dyfodol.

Byddwn yn parhau i ymateb i ofynion adnoddau'r Comisiynydd Safonau yn unol â'r gofynion statudol.

Argymhelliad 5.

Mae'r Pwyllgor yn argymhell, pan fydd y Comisiwn yn gofyn i'r Cynulliad awdurdodi polisïau, yna mae angen rhoi manylion mwy tryloyw i'r Aelodau ar y pryd ynghylch y costau ariannol a'r trefniadau atebolrwydd yn y dyfodol o amgylch y polisïau hyn, y dylai hyn gynnwys y mecanwaith ar gyfer cyfrifo cynnydd staffio a'r cyfiawnhad dros hyn.

Derbyniwyd. Mae yna waith llywodraethu yn digwydd ynghylch y ffordd rydym yn darparu adnoddau, gan gynnwys i'r Comisiynydd Safonau, a bydd y gwaith hwn yn parhau.

Mae sgysiau yn mynd yn eu blaen rhwng y Comisiwn, y Pwyllgor Safonau a'r Comisiynydd Safonau ynghylch trefniadau adnoddau a llywodraethu yn y dyfodol. Fodd bynnag, fel y nodwyd uchod, mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith inni ddarparu'r adnoddau y mae eu hangen ar y Comisiynydd Safonau i gyflawni ei swyddogaethau.

Argymhelliad 6.

Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod y Comisiwn yn blaenoriaethu cyllid ar gyfer codi ymwybyddiaeth o roi'r bleidlais i bobl ifanc 16 oed ac yn gweithio'n rhagweithiol gyda'r Comisiwn Etholiadol, Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol i sicrhau ymgyrch gynhwysfawr i godi ymwybyddiaeth.

Derbyniwyd. Mae'r Comisiwn wedi blaenoriaethu £150,000 ar gyfer gwaith i godi ymwybyddiaeth am ostwng yr oedran pleidleisio i 16 yng nghyllideb 2020-21 (o fewn y costau cyn-etholiad o £500,000) a byddwn yn parhau i weithio'n rhagweithiol gyda'r sefydliadau a restrir uchod.

Atodiad 3

Tryloywder wrth wneud penderfyniadau ynghylch nifer staff

I fynd i'r afael â gofid y Pwyllgor "nad oes mwy o dryloywder wrth wneud penderfyniadau ynghylch nifer staff" (tudalen 19), mae'r nodyn canlynol yn amlinellu'r meddylfryd sy'n datblygu yn y Comisiwn am ei drefniadaeth.

Ym mis Hydref 2017, argymhellodd y Pwyllgor Cyllid y dylai nifer y swyddi cyfwerth ag amser llawn (FTE) yn y Cynulliad aros yn yr unfan ar gyfer blwyddyn ariannol 2018-19. Mewn gwirionedd, 442.79 oedd y nifer cyfwerth ag amser llawn yn 2018-19, o'i chymharu â 451.19 yn 2017-18. Fodd bynnag, nid yw cynnal nifer cyfwerth ag amser llawn am gyfnod penodol yn fesur ymarferol ar gyfer unrhyw sefydliad, gan fod y nifer cyfwerth ag amser llawn yn gallu newid yn ddyddiol oherwydd pobl yn ymadael, yn mynd ar secondiad, yn mynd ar gyfnod mamolaeth ac yn rhannu swyddi, er enghraifft. Ar ôl edrych yn galed ar sut i ymateb yn gadarnhaol i'r egwyddor sy'n sail i argymhelliad y Pwyllgor Cyllid, daethom i'r casgliad mai'r peth gorau i'w wneud fyddai canolbwyntio ar gynnal nifer benodol o swyddi, gan feincnodi yn erbyn y man cychwyn o 491 yn 2017. Byddem hefyd yn ymrwmo i weithio o fewn y cap hwn cyhyd ag y bo modd a cheisio ei amrywio gyda chaniatâd Comisiwn y Cynulliad yn unig.

Rydym wedi llwyddo ers 18 mis i gynnal nifer y swyddi ar y cap hwn neu islaw iddo, gan ymateb i dwf sylweddol yn y galw am wasanaethau'r Comisiwn. Rydym wedi llwyddo i wneud hyn drwy gyflwyno mwy o ddisgyblaeth ynghylch dyrannu swyddi, ceisio ail-flaenoriaethu swyddi gwag i ddiwallu gofynion newydd, craffu'n fwy ar gynlluniau adnoddau gwasanaethau unigol a mynd ati i geisio cyfuno rolau lle bo hynny'n bosibl, fel bod dwy swydd yn troi'n un. Mae Bwrdd Gweithredol y Comisiwn wedi ysgwyddo'r cyfrifoldeb am wneud pob penderfyniad ynghylch ceisiadau am adnoddau ac mae'r Comisiwn wedi cael ei hysbysu'n rheolaidd am ganlyniad y penderfyniadau hyn.

Yn ogystal, rydym wedi hysbysu'r Pwyllgor am gynnydd yn y pwysau ar ein cyfanswm staff wrth i anghenion newydd ddod i'r amlwg, yn fwyaf arbennig y gofynion sy'n deillio o Brexit. Mae'r Pwyllgor Cyllid a'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ill dau wedi'n herio ynghylch ein cynlluniau adnoddau ar gyfer Brexit, gan ein hannog hefyd i ystyried llesiant staff a'r cynnydd mewn absenoldeb o'r gwaith oherwydd straen.

Yn amlwg, fe wnaethom nodi yng [Nghyllideb 2019-20](#) uchelgais i reoli:

“adnoddau staffio yn gadarn i ddiwallu anghenion y Cynulliad, o fewn y 491 o swyddi penodedig y sefydliad, tan yr etholiad nesaf”.

Fodd bynnag, yn ystod sesiwn graffu'r Pwyllgor Cyllid ar y gyllideb ar 3 Hydref 2018, fe wnaethom rybuddio y gallai fod angen newid hyn:

“we are at the moment staying within that establishment post count of 491”

a gwnaethom ailadrodd hyn yn ein hymateb i adroddiad y Pwyllgor ynghylch cyllideb 2019-20, gan nodi y byddem yn gweithio:

“cyhyd ag sy'n bosibl, o fewn cap cyffredinol y sefydliad o 491 o swyddi”

Cafodd y newid hwn yn ein huchelgais i weithio o fewn cap penodedig y sefydliad ei yrru'n benodol gan yr angen i sicrhau y gallem barhau i gefnogi'r Aelodau a'r Cynulliad i fynd i'r afael â'r llwyth gwaith cynyddol a ddaw yn sgil paratodau Brexit. Yn hyn o beth, nid ni oedd yr unig gorff i gydnabod yr angen am adnoddau, gyda Llywodraeth Cymru a Seneddau'r Alban a'r DU oll yn nodi anghenion tebyg am adnoddau. Yn ystod y misoedd canlynol, daeth yn fwyfwy amlwg drwy ein prosesau blaengynllunio na fyddai'r mesurau yr oeddem wedi'u cyflwyno i reoli'r galw o fewn yr adnoddau sydd ar gael ond yn mynd mor bell, ac y byddai angen i ni ystyried opsiynau eraill os oeddem am osgoi peryglu ein nod o ddarparu cymorth seneddol rhagorol.

Felly fe wnaethom ni gyflwyno Cynllun Ymadael Gwirfoddol i ryddhau capasiti yn y sefydliad i ailddyrrannu swyddi, ailstrwythuro gwasanaethau i ganolbwyntio ar ofynion â blaenoriaeth a gwella'n gallu i ymateb i'r heriau hyn.

Ysgrifennodd y Prif Weithredwr at y Pwyllgor ar 20 Tachwedd 2018 yn ei hysbysu bod y Comisiwn wedi cytuno i gynnal Cynllun Ymadael Gwirfoddol. Yn y llythyr, dywedom:

“Bydd y Cynllun Ymadael Gwirfoddol yn helpu i sicrhau y gall y Comisiwn barhau i ddarparu'r sgiliau, yr arbenigedd a'r gallu angenrheidiol i gefnogi'r Cynulliad drwy'r heriau penodol a ddaw yn sgil Brexit a Newid Cyfansoddiadol, wrth barhau i weithio, cyhyd ag sy'n bosibl, o fewn cap cyffredinol y sefydliad o 491 o swyddi.”

Llwyddodd y Cynllun Ymadael Gwirfoddol i ryddhau 24 o swyddi, ond erbyn dechrau 2019 roedd yn amlwg na fyddai hyd yn oed hyn yn ddigonol i fynd i'r

afael ag anghenion adnoddau uniongyrchol a chynyddol y Comisiwn, sy'n cael eu gyrru gan Brexit.

Yn ei gyfarfod ar 1 Ebrill 2019, gofynnwyd i'r Comisiwn gytuno i ganiatáu cynnydd cymedrol a rheoledig i'r sefydliad, y tu hwnt i 491 ac y gallai cynnydd o hyd at 10 swydd gael ei ariannu o'r gyllideb staffio bresennol - oherwydd lefelau trosiant. Roedd angen chwe swydd ar unwaith er mwyn darparu cymorth clericio ychwanegol oherwydd swm y ddeddfwriaeth Brexit a'r capasiti cyfieithu, gan gynnwys arbenigedd cyfieithu deddfwriaeth. Gan i'r Comisiwn gytuno â hyn, aeth nifer y swyddi o 491 i 497, ond gan gydnabod y gallai fod angen i'r sefydliad gynyddu i 501.

Ar 3 Mai 2019, ysgrifennodd y Prif Weithredwr at y Pwyllgor Cyllid yn ei hysbysu am benderfyniad y Comisiwn i gytuno ar gynnydd yn nifer y swyddi o 491 i 497 – ar gyfer y chwe swydd a nodir uchod.

Mae cyllideb ddrafft 2020-21 yn egluro ymhellach y pwysau y mae'r Comisiwn yn eu hwynebu ac yn nodi'r cynnydd yng nghap y sefydliad i 501. Fodd bynnag, 497 yw nifer y swyddi sydd wedi'u llenwi o hyd, fel y dywedwyd wrth y Pwyllgor ym mis Mai 2019, ac ar hyn o bryd rydym yn bodloni'r galw gyda'r nifer hon o ganlyniad i'n gwaith cynllunio manwl a thrwy barhau i fod yn ddisgybledig a blaenoriaethu fel y nodir uchod. Pe bai unrhyw ofyniad i gynyddu y tu hwnt i 497 yn angenrheidiol, yna byddem yn ceisio cytundeb y Comisiwn yn yr un modd ag y gwnaethom ar gyfer y cynnydd o 491 i 497.

Mae dwy swydd y Comisiynydd Safonau y tu allan i'r cap hwn gan nad yw o fewn pŵer y Comisiwn i reoli na chyfyngu ar yr adnodd hwn. Rydym yn nodi'r argymhelliad ar wahân gan y Pwyllgor ynghylch y mater hwn ac rydym yn edrych ymlaen at sgwrs bellach ar y mater.

Atodiad 4

Parodrwydd ar gyfer Brexit

Y Dirwedd Risg

Hyd yn hyn, mae Brexit wedi cael yr effaith fwyaf ar y Cynulliad yn rhinwedd ei waith fel deddfwrfa.

Mae'r ansicrwydd hirsefydlog ynghylch amseru ymadawiad y DU â'r UE a thelerau unrhyw ymadawiad wedi creu heriau o ran cynllunio sut rydym yn darparu adnoddau ar gyfer y gwaith y mae angen i'r Cynulliad ei gyflawni fel deddfwrfa.

Mae gwaith rheolaidd ar gynllunio senarios manwl wedi'n helpu i nodi pwysau a materion a allai godi o bob un o'r senarios yr ydym yn debygol o'u hwynebu ddiwedd mis Hydref 2019, h.y. y cytunir ar Gytundeb Ymadael cyn diwedd mis Hydref, bod estyniad i Erthygl 50, neu fod y DU yn gadael yr UE heb gytundeb.

O dan bob senario, bydd cynnydd yng nghyfanswm y busnes ar fyr rybudd. Mae'n debygol y byddai busnes yn cynyddu am gyfnod hirach o dan senario dim cytundeb. Er y byddai estyniad i gyfnod negodi Erthygl 50 yn caniatáu mwy o amser ar gyfer cynllunio a phasio deddfwriaeth, mae'n debygol y byddai cyfnod dwys o weithgaredd tuag at ddiwedd unrhyw estyniad. Wedi dweud hynny, gwnaed y mwyafrif o'r gwaith craffu ar is-ddeddfwriaeth yn ystod cyfnod hynod o brysur i'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ac i'r Gwasanaethau Cyfreithiol cyn y dyddiad ymadael blaenorol ym mis Mawrth 2019.

Waeth pa senario Brexit fydd yn digwydd, rydym wedi bod yn cynllunio ar gyfer gwaith ar ôl Brexit. Bydd gan y Cynulliad rôl allweddol i'w chwarae wrth graffu ar fframweithiau polisi cyffredin a chytundebau rhyngwladol newydd y DU gyfan, gan gynnwys cytundebau masnach, yn y misoedd i ddod. Mae ystyriaeth yn cael ei rhoi i ail-gydbwysu adnoddau staff ymhellach, ac asesu'r sgiliau a'r arbenigedd sydd eu hangen i gefnogi gwaith craffu effeithiol ar drefniadau newydd ledled y DU ar ôl Brexit.

Mae Brexit hefyd yn debygol o gael effaith ar wasanaethau corfforaethol y Comisiwn, ac unwaith eto, bydd maint ac amseru'r effeithiau hyn yn dibynnu ar delerau ymadawiad y DU â'r UE.

Byddwn yn ceisio lleihau'r effeithiau ariannol ar y Comisiwn a lliniaru yn erbyn yr angen am geisiadau cyllido ychwanegol, a hynny drwy barhau i ganolbwyntio ar feithrin sgiliau a chapasiti mewn meysydd wrth i'r galw godi.

Fel y soniwyd yn y sesiwn graffu, gallai senarios drud godi ac rydym wedi cynnal dadansoddiad o effaith Brexit dim bargaen ar ein contractau gwasanaeth a chyflenwi mawr, gan gynnwys materion yn ymwneud â chaffael, er enghraifft arlwygo, caledwedd TG a chynnal a chadw cyfleusterau. Er nad ydym yn rhagweld problemau o ran cyflenwi, mae costau'n debygol o gynyddu. Mae'r asesiad o effaith Brexit dim bargaen ar gyllideb Comisiwn y Cynulliad ar gyfer y flwyddyn gyfredol ac ar gyfer 2020-21 yn nodi ei bod yn annhebygol y bydd y gost ychwanegol i'r gyllideb yn fwy na £50,000 - £100,000. Mae effeithiau posibl eraill yn ymwneud â llwythi gwaith a sicrhau ein bod yn ail-gydbwyso adnoddau ac arbenigedd staff er mwyn gallu ymateb i drefniadau craffu ar ôl Brexit a pharhau i fodloni disgwyliadau'r Aelodau.

Rheoli risg

Mae Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg y Cynulliad wedi cael diweddariadau am y mesurau rheoli a'r camau gweithredu sydd ar waith i asesu goblygiadau'r gwahanol ganlyniadau Brexit ar fusnes ac ar wasanaethau corfforaethol, ac i liniaru unrhyw risgiau.

Mae'r mesurau rheoli a'r camau gweithredu canlynol ar waith:

- Gwaith rheolaidd ar gynllunio senarios gyda swyddogion o bob rhan o'r Comisiwn yn asesu beth allai gwahanol senarios Brexit eu golygu i fusnes y Cynulliad a'r adnoddau sy'n ei gefnogi.
- Ymarferion sicrwydd rheolaidd yn bwrw golwg ar barodrwydd y Comisiwn ar draws gwasanaethau corfforaethol, yn enwedig os bydd dim bargaen. Roedd hyn yn cynnwys adolygu ein cynlluniau ar gyfer y posibilrwydd o adalw'r Cynulliad yn ystod y toriad a dysgu gwersi o'r adalw yn ystod toriad yr haf; asesiad o'r effaith bosibl ar gontractau gwasanaeth a chyflenwi mawr y Comisiwn; sut y gallai'r Cynulliad ymdrin ag unrhyw aflonyddwch sifil a phrotestiadau; goblygiadau i'n cyflogeion presennol a'n gweithdrefnau fetio yn sgil newidiadau i ryddid i symud ar ôl Brexit; ac effaith Brexit dim bargaen ar gyllideb Comisiwn y Cynulliad.

- Pwynt canolog ar gyfer cydgysylltu gwaith Brexit y Cynulliad, gyda goruchwyliaeth gan uwch swyddogion, yn ein galluogi i rannu gwybodaeth a nodi materion neu broblemau a allai godi. Mae swyddogion yn cwrdd bob wythnos i rannu gwybodaeth, ac i gynllunio a nodi blaenoriaethau sy'n codi neu weithgareddau sydd angen eu datblygu.
- Gwaith paratoi ar rôl y Cynulliad wrth graffu ar Brexit y tu hwnt i'r diwrnod ymadael a'r trefniadau a'r strwythurau sydd eu hangen yn gysylltiedig â'r rhain, fel newidiadau i'r Rheolau Sefydlog neu gylch gwaith y pwyllgorau.
- Defnydd parhaus o Fframwaith Academaidd Brexit i ychwanegu capasiti ac arbenigedd drwy adnodd allanol, gan ein galluogi i ymateb yn gyflym i ddiwyddiadau neu faterion cymhleth.
- Sesiynau hyfforddi ar gyfer Aelodau, eu staff cymorth a staff y Comisiwn i sicrhau ymwybyddiaeth o ddatblygiadau allweddol ynghylch Brexit ac i gynyddu arbenigedd.
- Defnyddio adnoddau ychwanegol i gefnogi busnes y Cynulliad sy'n gysylltiedig â Brexit i wella gwytnwch.
- Deialog reolaidd rhwng y Llywydd a Chadeiryddion y Pwyllgorau drwy'r Fforwm Cadeiryddion ynghylch llwyth gwaith, adnoddau a blaengynllunio.
- Cysylltu'n rheolaidd â Seneddau eraill y DU drwy sianeli a arweinir gan Aelodau fel y Fforwm Rhyng-seneddol ar Brexit, a rhwng swyddogion ar bob lefel.
- Trafodaethau ffurfiol ac anffurfiol â swyddogion Llywodraeth Cymru.
- Strategaeth gyfathrebu i dynnu sylw cynulleidfaoedd mewnol ac allanol at waith a gweithgaredd ar draws y Cynulliad.
- Paratoadau ar gyfer unrhyw aflonyddwch sifil/protestiadau a sgysiau rheolaidd â Heddlu De Cymru, sy'n paratoi ar gyfer Brexit fel rhan o'u strategaeth genedlaethol.

Mae'r dull hwn yn golygu ein bod wedi gallu nodi materion y mae angen mynd i'r afael â nhw, a chynllunio ar eu cyfer, cyn gynted â phosibl. Mae ein hanghenion o ran adnoddau yn cael eu hadolygu'n gyson fel ein bod gallu parhau i fodloni disgwyliadau'r Aelodau.

Comisiwn y Cynulliad
22 Hydref 2019

